Coalitie akkoord 2014-2018

“Den Helder wendt de steven”

Den Helder, 16 juni 2014

Stadspartij Den Helder, Behoorlijk Bestuur, Vermooten, Vrije socialisten, GroenLinks, ChristenUnie

Voor u ligt het coalitieakkoord 2014-2018 voor de gemeente Den Helder.

Het akkoord heeft als titel gekregen: “Den Helder wendt de steven” Dat is niet verwonderlijk omdat dit akkoord een trendbreuk wil zijn met het verleden. Partijen hebben elkaar gevonden op een nieuwe manier van besturen. Een bestuur waaraan alle partijen en alle inwoners van Den helder kunnen bijdragen. Waar ruimte is voor ideeën en waar discussies worden gevoerd op basis van inhoudelijke argumenten.

De thema’s in dit akkoord hebben twee rode draden: samenwerking en innovatie. Door samenwerking zijn we in staat om tot breed gedragen uitkomsten te komen, elkaar uit te dagen, inspireren en effectief te opereren. Die samenwerking zullen wij daarom telkens zoeken. Hetzelfde geldt voor innovatie. Wij hebben de overtuiging dat iedereen in staat is nieuwe oplossingen te verzinnen, creatief te zijn en nieuwe ideeën toe te passen. Nieuw elan in de manier waarop Den Helder wordt bestuurd. Die capaciteit om te innoveren hebben we nodig, niet alleen omdat de gemeente nieuwe taken krijgt in het sociale domein, maar vooral ook omdat onze diepste motivatie is dat Den Helder anders moet worden bestuurd. Samen met inwoners en zoekend naar brede coalities in de gemeenteraad.

De Stadspartij Den Helder, fractie Vermooten, ChristenUnie, Behoorlijk Bestuur, Vrije Socialisten en GroenLinks bieden u met trots en vertrouwen dit onderhandelingsresultaat aan.

Wij gaan met veel vertrouwen de komende 4 jaar in. 4 jaar waarin Den Helder voor grote uitdagingen staat. De veranderingen in het sociale domein vragen veel van het bestuur, maar vooral ook van de inwoners. De economische ambities van Den Helder moeten met grote kracht en voortvarendheid worden aangepakt.

De stad heeft alles in zich om succesvol te zijn. Goede ideeën krijgen steun, talent wordt benut en krijgt ruimte. Den Helder is een stad die het verdient om gezien te worden zoals zij is. Die prachtige plek aan zee, met die mooie haven, brede duinen en fijne woonwijken. De stad waar het waait, de stad waar de zon schijnt, de stad waar wij van houden.

Inleiding

Dit coalitieakkoord bestaat uit 4 hoofdstukken:

1. Financieel kader
2. Inhoudelijke prioriteiten
3. Afspraken over samenwerking, bestuurlijke vernieuwing en betrokkenheid samenleving
4. Verdeling portefeuilles

Hoofdstuk 1. Financieel kader

1.1. Begroting (structureel geld)

De gemeentelijke begroting heeft na alle kortingen als gevolg van rijksbezuiningen, met name via het gemeentefonds, ongeveer een volume van €150 miljoen. Van deze €150 miljoen is ongeveer €60 miljoen beïnvloedbaar door keuzen van de gemeenteraad. Dit kan door verschuivingen tussen programma's maar ook door wijziging van het subsidiebeleid. Van de €60 miljoen beïnvloedbaar geld wordt ongeveer €16 miljoen besteed aan subsidies.

De aanpassing in de keuzen zowel van het beïnvloedbare budget binnen de programma's als in de subsidieverlening wordt beperkt doordat er voor bepaalde projecten meerjarige contracten zijn aangegaan.

Met de decentralisaties van Jeugdzorg, WMO/AWBZ en participatie krijgt Den Helder een budget van ca €50 miljoen extra en wordt het volume van de begroting dus ca. €200 miljoen. Het is goed om daarbij te realiseren dat de gemeente daarmee extra taken krijgt toebedeeld waar tot nu toe ca €70 miljoen aan wordt uitgegeven door de rijksoverheid. De ontbrekende €20 miljoen (bezuiniging) zal de gemeente door efficiëntere uitvoering moeten „verdienen" en/of uit de €60 miljoen huidig beïnvloedbaar budget (zie boven) moeten bijpassen.

1.2. Vermogenspositie (incidenteel geld)

De vermogenspositie van Den Helder is ongeveer €60 miljoen Van dit bedrag zit ongeveer €28 miljoen in doelreserves. Dit geld is door de gemeenteraad al bestemd voor de financiering van voorziene projecten.
Er zit ongeveer €25 miljoen in de algemene reserve. Deze reserve is niet bedoeld voor specifieke projecten maar is bedoeld om onvoorziene incidentele tegenvallers te kunnen opvangen.

We realiseren ons dat de vermogenspositie, dus ook de algemene reserve, niet een bedrag op een bankrekening is. Het is de optel- en aftreksom van bezittingen (geld en materiële zaken) en schulden. Als het gebruik van een reserve tot uitgaven leidt, zal het geld moeten worden geleend. Daarvoor geldt een vastgestelde rente, ook als we van ons zelf lenen.

Hoofdstuk 2. Inhoudelijke prioriteiten

Wij hebben afgesproken zo snel mogelijk te starten met het actualiseren en herijken van de strategische visie. We hebben de wens om altijd de inhoudelijke argumenten en informatie leidend te laten zijn in de besluitvorming, en niet de machtsblokken of gesloten compromissen. Wij spreken af 4 jaar lang open de argumenten te wegen, ook samen met de niet collegedragende partijen. Wanneer de herijking en actualisatie van de strategische visie of gewijzigde financiële inzichten hiertoe aanleiding geven, spreken wij af opnieuw in gesprek te gaan over de gemaakte afspraken. Vanzelfsprekend zijn realistische financiële kaders een algemeen uitgangspunt bij de keuzes.

2.1. Economische bloei

De positie van Den Helder als centrumstad wordt versterkt. Wij geven de hoogste prioriteit aan het creëren van werkgelegenheid. De potentie van de haven wordt verder ontwikkeld en uitgebouwd. De havenfunctie wordt benut om van Den Helder koploper te maken op het gebied van schone energie. De toeristische functie krijgt blijvende aandacht, maar niet ongebreideld ten koste van natuurwaarde. Wij streven diversiteit van economische ontwikkeling na, zowel in het type branche als in het soort en niveau van werk. Dit alles in samenwerking met onderandere defensie, visserij, offshore, Rijkswaterstaat en lokale ondernemers.

Het doel van economische ontwikkeling is het zorgen voor een Helderse arbeidsmarkt waar iedereen volwaardig en passend werk vindt en de kans heeft zichzelf te ontwikkelen op een plek met fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.

Afspraken:

- De economische kracht van de haven en het toerisme worden maximaal benut.
- Den Helder zet vol in op duurzame energie. Zowel in het kader van het economisch stimuleringsbeleid als in haar eigen bedrijfsvoering.
- Duurzame economische keuzes worden afgemeten aan hun bijdrage aan het ontwikkelen van diverse werkgelegenheid met fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.
- Het college gaat direct van start met het herijken en actualiseren van de strategische visie.

Onderwerpen die het college verder zal uitwerken:

- Onderzocht wordt of de huidige samenwerkingsverbanden de maximaal mogelijke garantie bieden op het benutten van ons economisch potentieel.
- De toegevoegde waarde van relaties met verbonden partijen worden geëvalueerd.
- Er wordt gewerkt aan een eenvoudiger vergunningenbeleid.
- Het college ontwikkelt een masterplan voor de toekomst van de zee- en luchthaven.
- Er wordt sterker ingezet op een lobby bij de provincie, rijk en Europa voor behoud en uitbreiding van werkgelegenheid.
- Mogelijkheden voor het verbeteren van de infrastructurele ontsluiting worden onderzocht.
- Er wordt een masterplan ontwikkeld voor behoud en uitbreiding van lokale werkgelegenheid.

2.2. Financieel *'in controll'*

De begroting is komende jaren sober en sluitend. Onze financieringslast is op dit moment te hoog. Er is niets mis met eerst sparen voor we uitgaven doen in plaats van alles voor te financieren. We zorgen voor een goed weerstandsvermogen, proberen langlopende contracten opnieuw vast te leggen tegen gunstiger voorwaarden en voeren een actief subsidiebeleid. Om snel financieel in controll te komen voert het college een 0-meting uit op de financiële situatie en doet waar nodig verbetervoorstellen.

Afspraken:

- Er wordt een sober financieel beleid gevoerd.
- Herschikking van de begroting is een belangrijk onderdeel van het wenden van de steven.
- Er wordt een visie ontwikkeld op actief subsidiebeleid.
- Er wordt een 0-meting gedaan naar de financiële situatie van de gemeente.

Onderwerpen die het college verder zal uitwerken:

- Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de financieringslast te verminderen.

2.3. Sociaal verantwoord

Het wenden van de steven zal zich nadrukkelijk manifesteren binnen dit onderwerp. Wij zijn ons zeer bewust van de grote en zware opgave waar wij voor staan. De taken van het rijk worden naar de gemeente overgedaan gekoppeld aan een stevige bezuinigingsopgave.
Wij nemen menselijke waardigheid, solidariteit en gelijkwaardigheid als uitgangspunt voor de keuzes binnen het sociale domein. De beschikbare middelen van het Rijk zijn uitgangspunt niet het plafond. Binnen het sociaal domein wordt gezocht naar kwaliteit tegen zo laag mogelijke kosten, maar altijd met oog voor fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden. Nieuwe zorgaanbieders zijn welkom. Zorg wordt dicht bij de burger georganiseerd, vanuit platte organisaties met zo min mogelijk managers.

Wij willen het Gemini ziekenhuis behouden. Het voorzieningen niveau in de zorg moet op peil blijven. Iedereen die zorg nodig heeft, krijgt dat.

Afspraken:

- De beschikbare middelen van het rijk voor uitvoering van nieuwe taken in het sociaal domein zijn uitgangspunt voor de keuzes. Belangijker nog is dat de keuzes leiden tot kwalitatief goede, bereikbare zorg voor iedereen die dat nodig heeft.
- Menselijke waardigheid, solidariteit en gelijkwaardigheid zijn leidende begrippen in de keuzes binnen het sociaal domein.
- Wijkgericht werken is uitgangspunt binnen de zorg.
- Sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen wordt versterkt. Daartoe facilteren wij wijkplatforms, verenigingsleven en buurtinitiatieven. We betrekken de samenleving in de zorg voor (sociale) veiligheid in hun wijk.

Onderwerpen die het college verder zal uitwerken

- Er wordt een lokale visie ontwikkeld op het noodzakelijke voorzieningen niveau dat wenselijk is voor de stad met aandacht voor toegankelijkheid van voorzieningen.
- In het inkoop- en aanbestedingsbeleid komt meer aandacht voor arbeidsvoorwaarden bij de zorg-verlenende organisatie.
- Er wordt meer aandacht gegeven aan preventie, in het bijzonder binnen de jeugdzorg.
- Er komt specifiek ouderenbeleid.
- Er wordt onderzocht hoe de beschikbare middelen binnen de participatiewet zo doelmatig mogelijk ingezet kunnen worden, waarbij het vergroten van de kans op werk uitgangspunt is.
- Beschutte arbeidsplaatsen worden zoveel mogelijk behouden. Er wordt onderzoek gedaan naar lokale mogelijkheden voor begeleid werk.
- Er wordt meer aandacht geschonken aan het voorkomen van generatieve armoede en het voorkomen van de armoedeval.
- Er wordt specifiek beleid ontwikkeld gericht op jongeren en behoud van jongeren voor de stad.

2.4. Stadsontwikkeling en interne organisatie

De binnenstad moet verder opgeknapt worden. Maar niet allen de binnenstad, ook andere wijken krijgen aandacht. Het Stationsvoorplein krijgt een opwaardering. Het stationsgebouw zelf is de verantwoordelijkheid van NS/Prorail.

Ambtenaren moeten doelmatig gehuisvest zijn, inspelend op de demografische en bestuurlijke ontwikkelingen. Er komt een inventarisatie naar de kosten om het huidige gemeentehuis aan die voorwaarden te laten voldoen. De aangenomen motie over stadhuis is leidend voor het college van burgemeester en wethouders.

Wij streven naar een hoger ambitieniveau voor het onderhoud van groen en de openbare ruimte. Het college wordt opgedragen om met scenario’s te komen inclusief dekkingsvoorstellen voor het verhogen van de kwaliteit. Ook hier wordt gekeken naar mogelijkheden om mensen te betrekken bij hun eigen leefomgeving.

Samenwerken kan grote voordelen hebben. Zeker nu veel beleidsterreinen de lokale bestuurskracht lijken te overstijgen. Partijen spreken uit steeds te willen onderzoeken of een samenwerkingsverband inderdaad leidt tot voordelen, maar zijn scherp op het behouden van de lokale autonomie.

Er komt meer aandacht voor behoud van- en ontsluiten van kennis over historisch en cultureel erfgoed. Zoveel mogelijk wordt daarbij samenwerking gezocht met organisaties en betrokken inwoners.

Er komt een jaarlijkse prijs op het gebied van historisch erfgoed.

Er wordt gestreefd naar zoveel mogelijk gratis parkeren in de stad. Parkeerrestrictie wordt ingezet op plaatsen waar dat noodzakelijk is, niet met een financiële doelstelling. Het college wordt opgedragen om met dekkingsvoorstellen te komen om gratis parkeren mogelijk te maken in 2016

Afspraken:

- Er wordt een oplossing gevonden voor kwalitatief goede ambtenarenhuisvesting tegen een redelijk budget. Hierbij is de stationslocatie uitgesloten en de aangenomen motie leidend.
- Wij streven ernaar het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte te verhogen naar basis.
- Er wordt een bomenbank ontwikkeld.
- Den Helder blijft een gifvrije gemeente.
- De realisatie van het '*Assorgiaplein*' wordt ondersteund.
- De verlengde Breewijd wordt gerealiseerd.
- Monumenten worden vind- en zichtbaar gemaakt op de gemeentelijke website.
- Er komt een jaarlijkse prijs op het gebied van historisch erfgoed.
- Parkeren wordt in 2016 zoveel mogelijk gratis.
- Externe onderzoeken en inhuur worden tot een minimum beperkt.

Onderwerpen die het college verder zal uitwerken:

- Cultureel erfgoed krijgt de aandacht die het verdient. Bestaande kwaliteit wordt beter zichtbaar gemaakt. Beeldbepalende panden en plaatsen worden geïnventariseerd en behouden. Waar nodig vindt herbestemming plaats.
- Onderzocht wordt hoe de noordelijke randweg Julianadorp volledig kan worden gerealiseerd.
- Op korte termijn wordt er gezocht naar een oplossing voor de financieel/juridische situatie van de watertoren.

2.5. Welbevinden

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning en bieden de mogelijkheid op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden. Daarnaast hebben sport, cultuur en recreatie positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten.

Beleid op het gebied van sport, cultuur en recreatie omvat primair stimulering van deelname. Initiatieven van verenigingen om de toegankelijkheid te verbreden worden ondersteund. Het is dus van belang dat iedereen aan deze activiteiten kan deelnemen en niet belemmerd wordt door gebrek aan financiën. Hiertoe wordt het sport- en cultuurfonds voldoende gevoed. Er komt een meerjarenplanning voor de accommodaties en voorzieningen waarbij getracht wordt alle verenigingen op een passende en eerlijke wijze te bedienen. Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut. Partijen zien sport ook als meerwaarde voor de naamsbekendheid van Den Helder.

Cultuur heeft een belangrijke rol bij kennis- en waardenoverdracht en legt een verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de lange lokale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats.

Den Helder kent een aantal specifieke evenementen die hun waarde hebben bewezen. Bij toekenning van subsidie wordt hiermee rekening gehouden.

Er wordt meer aandacht gegeven aan het welzijn van dieren. Er komt scherp toezicht op dierenwelzijn en er wordt ingezet op handhaving. Er wordt gekeken naar de noodzaak van financiële ondersteuning van de dierenambulance en de beide dierenasiels.

Afspraken:

- Dierenwelzijn krijgt meer aandacht. In samenwerking met betrokken organisaties wordt uitvoering gegeven aan de dierenwelzijnsnota.
- Het VVV kantoor krijgt een goede plek in het centrum van Den Helder.
- Het Postkantoor wordt benut als volwaardige expositieruimte, de huidige gebruikers worden actief betrokken bij die planvorming. Waar mogelijk worden ook andere functies in het postkantoor ondergebracht.
- De hondenbelasting wordt niet opnieuw ingevoerd.
- De gemeentelijke Helderse veteranendag wordt opnieuw ingevoerd.

Onderwerpen die het college verder zal uitwerken

- Het is onze wens het schoolzwemmen weer in te voeren.

Hoofdstuk 3. Afspraken over samenwerking, bestuurlijke vernieuwing en Betrokkenheid van de samenleving

We zullen er veel aan moeten doen om het vertrouwen van de burger terug te winnen. Veel in gesprek gaan, bijv. door regelmatig op locatie vergaderingen te houden en ruimte te bieden voor inspraak en medezeggenschap. Burgerparticipatie staat bij ons hoog in het vaandel. Wijkgericht werken is vanzelfsprekend de basis voor welbevinden van de bevolking. Hierbij hoort ook het afleggen van verantwoording over de keuzes die we maken.

Samenwerking, bestuurlijke vernieuwing en betrokkenheid van de samenleving zien wij als een integrale opdracht aan het college, met 1 wethouder die leidend is.

Er moet een situatie komen waarbij we als inwoner van Den Helder allemaal kunnen zeggen dat we trots zijn op onze stad.

Over de betrokkenheid van de samenleving

☐ De besluitvorming in het college en de raad wordt zo ingericht dat (organisaties van) inwoners van Den Helder vanaf de oorsprong invloed kunnen hebben op de planvorming van de gemeente.
☐ We staan open voor initiatieven uit de stad; deze initiatieven worden, indien gewenst, ondersteund en gefaciliteerd.
☐ Er wordt een begrotingswijzer en een burgerbegroting ontwikkeld.
☐ In de komende maanden wordt in overleg getreden met partijen in de stad die de afgelopen jaren initiatieven hebben ontplooid, om te bekijken hoe de samenwerking met hen en anderen, die initiatieven hebben, nog beter vormgegeven kan worden.
☐ Direct omliggende gemeenten worden betrokken bij de voorbereiding van beleid dat de belangen van hun inwoners direct raakt.

Over de werkwijze

☐ Het college van burgemeester en wethouders geeft richting door middel van een globaal inhoudelijk beleidsakkoord.
☐ Voorstellen van het college die in overeenstemming zijn met de afspraken uit dit akkoord, worden gesteund; andere voorstellen worden door de raadsfracties afgemeten aan de eigen politieke en inhoudelijke standpunten.
☐ Voorstellen aan de gemeenteraad worden zoveel mogelijk voorzien van scenario's waarover de raad kan debatteren; het college geeft dan echter wel een voorkeursoptie aan.
☐ Er wordt een open houding gegarandeerd; hierdoor zijn er geen vaststaande meerderheden, noch minderheden; elke fractie beoordeelt elk voorstel op zijn merites.
☐ Er wordt ruimte geboden aan inwoners om onderwerpen ter bespreking in de commissie te agenderen.
☐ Het stemgedrag van de verschillende raadsfracties/raadsleden wordt inzichtelijk gemaakt op de website van de gemeenteraad. Daarnaast wordt alle gemeentelijke informatie in begrijpelijke taal aangeboden.

Over de begroting

☐ Er wordt gezamenlijk de verantwoordelijkheid genomen voor het tijdig accorderen van een sluitende begroting.

Over het vertrouwen

☐ Vertrouwen tussen fracties in de gemeenteraad en tussen de gemeente en inwoners is de laatste jaren stevig geschaad. Wij hanteren een open houding om dit vertrouwen te herstellen.

Over de omgang met elkaar

☐ Er wordt respectvol omgegaan met elkaar, met inwoners, met partners en met ambtenaren; ook op de sociale media.

☐ Er wordt terughoudend omgegaan met het agenderen van individuele en incidentele kwesties, zoals die mogelijk voortkomen uit de decentralisaties in het sociale domein.

☐ Bij stellingnames wordt het belang van en de omgang met de minderheid mee gewogen.

Hoofdstuk 4. Portefeuilleverdeling

De wethoudersploeg bestaat uit 5 personen, verdeeld over 4,5 FTE.

Portefeuilles:

1. **Economische bloei (Stadspartij Den Helder)**
   Zeehaven en luchthaven, Economie, Toerisme, Verkeer, 1.0 FTE
2. **Financiële controll (Stadspartij Den Helder)**
   Financiën, participatiewet, P&O en veiligheidsbeleid 0.8 FTE
3. **Stadsontwikkeling (Stadspartij Den Helder)**
   Fysiek domein, stedelijke vernieuwing, ruimtelijke ordening, milieu, groen, Willemsoord, stadshart, burgerparticipatie 1.0 FTE
4. **Sociaal verantwoord (ChristenUnie/ Behoorlijk bestuur/ GroenLinks)**
   Jeugdbeleid, wijkgericht werken, sociale voorzieningen. Decentralisaties WMO, AWBZ en jeugdzorg, 1.0 FTE
5. **Welbevinden (Vrije socialisten/ Vermooten)**
   Onderwijs, erfgoed, dierenwelzijn, cultuur, evenementen, sport. 0.7 FTE

Bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie
Dit wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.

De Stadspartij Den Helder,
P.R. Reenders, fractievoorzitter

Behoorlijk Bestuur,
M.C. Wouters, fractievoorzitter

ChristenUnie,
T. Biersteker-Giljou, fractievoorzitter

GroenLinks,
C.J. Dol-Cremers, fractievoorzitter

Vrije Socialisten,
D.R. Pastoor, fractievoorziiter

Lijst Vermooten,
M. Vermooten, fractievoorzitter